

Sprawozdanie z wykonania w roku 2010
Miejskiego Programu
Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Tomaszowa Mazowieckiego
na lata 2009-2011

Tomaszów Mazowiecki
marzec 2011

I. Wstęp

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2009-2011 został przyjęty do realizacji uchwałą nr XXXIV/299/08 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 26 listopada 2008 roku.

Cel główny:

Ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych na terenie miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

Cele szczegółowe to:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

II. Realizacja celów szczegółowych programu:

- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Stowarzyszenie Pomocy „Arka Noego” w 2010 roku przeprowadziło zajęcia profilaktyczne pod nazwą: „**Młodzież na rozdrożu**”. Spotkania odbyły się w następujących szkołach: I Liceum Ogólnokształcącym, II Liceum Ogólnokształcącym, Gimnazjum dla dorosłych, III Liceum Ogólnokształcącym, Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1, Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2, Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3, Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 6, Zespole Szkół, Gimnazjalnych. Ogółem odbyło się 106 spotkań, w których uczestniczyło **2100 osób**. Tematy spotkań ukierunkowane były na przyjrzenie się temu, jakie skutki w przyszłości mogą mieć terażniejsze decyzje, zwłaszcza w kontekście sięgania po narkotyki. Podkreślana była wartość życia. Spotkania miały podobny schemat:

- wprowadzenie do tematu – myśl przewodnia,
- dyskusja
- praca w grupie lub dykteryjka,
- dyskusja,
- podsumowanie – podkreślenie myśli przewodniej.

W trakcie spotkań wyświetlano filmy edukacyjne, stosowano różne formy pracy: myślenie krytyczne, ćwiczenia ruchowe, pracę własną, muzykę. Podczas spotkań z uczniami rozdano ok. 1400 ulotek.

W okresie od marca do listopada 2010 r. Fundacja „Aby nikt nie zginął” przeprowadziła w gimnazjach spotkania pn.: „**Łódź Ratunkowa**”. Prowadzącymi spotkania byli Dagmara Pomirska – Diug i Jarosław Grabarczyk. Odbyło się 45 spotkań w następujących szkołach: Gimnazjum Nr 4, Gimnazjum Nr 6, Gimnazjum Nr 7, ZS Nr 8, Gimnazjum Nr 1, Gimnazjum nr 2, Gimnazjum Nr 3, Gimnazjum dla Dorosłych w trakcie których

ukazywano negatywne skutki zażywania narkotyków, a także fatalne ich działanie w każdej sferze życia (fizycznej, psychicznej i duchowej). Zajęcia odbywały się w grupach około 50-60 osobowych (dwie klasy). Czas spotkania to około 2 godziny lekcyjne i przerwa (ok. 1,5-2 godz.). W czasie spotkań uczniowie uzyskali wiedzę na temat szkodliwości i działania poszczególnych narkotyków, sposobów promowania narkotyków w mediach i muzyce młodzieżowej, słuchania i otwarcia na poglądy innych, integracji z grupą, umiejętności asertywnego zachowania wobec sytuacji, które spotykają lub mogą spotkać na co dzień, wyrażania prośby o pomoc oraz zdobywają umiejętność komunikowania się i „zdrowej” rozmowy bez agresji i uległości. W trakcie zajęć uczniowie uczyli się zwrócenia uwagi na pozytywne cechy osób z grupy, pozytywnego patrzenia na siebie i innych, przekazywania dobrych komunikatów innym, odbioru pozytywnych komunikatów o sobie.

W okresie od lipca do września przeprowadzono dystrybucję 12 000 szt. ulotek profilaktycznych, promujących jednocześnie festyn profilaktyczno - integracyjny.

W okresie od połowy września do końca listopada 2010 roku przeprowadzono cykl 14 spotkań pn.: „Łódź Ratunkowa” adresowanych do uczniów szkół podstawowych. W trakcie zajęć poprzez zabawę ukazywane były zagrożenia związane z zażywaniem narkotyków, a także ich fatalne działanie w każdej sferze życia.

W sumie odbyło się 59 spotkań pn.: „Łódź ratunkowa”, w których wzięło udział **3.540** uczniów.

W 2010 roku w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii zorganizowano następujące programy profilaktyczne (koncerty, wydarzenia artystyczne):

- 14 maja 2010 r. w ramach Forum Trzeźwości pod hasłem „W bezsilności silni” zorganizowanego przez Urząd Miasta wspólnie z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Abstynenckim Stowarzyszeniem Klubu

Wzajemnej Pomocy ALA, Stowarzyszeniem Abstynenckim AZYL, Stowarzyszeniem

Pomocy Arka Noego, Społecznością Chrześcijańską TOMY, Ośrodkiem Szkolenia Kierowców SZÓSTKA, Polskim Czerwonym Krzyżem Zarządem Rejonowym, Radio FaMa Tomaszów Maz., Tomaszowskim Informatorem Tygodniowym TIT odbyły się dwa koncerty profilaktyczne z zespołem Full Power Spirit

pod hasłem „Znajdź pomysł na siebie”, w których uczestniczyli uczniowie tomaszowskich szkół,

- 10 września 2010 r. w godz. od 13.00 do 15.00 odbył się Festyn Profilaktyczno – Integracyjny dla młodzieży, w którym uczestniczyło około 350 osób (głównie uczniów szkół ponadgimnazjalnych). Program festynu zawierał: konkursy z nagrodami, zabawy dla uczestników, pokaz tańca integracyjnego z udziałem diakonii tanecznej zespołu „Mocni w Duchu” z Łodzi oraz występ artystyczny zespołu „Full Power Spirit” z udziałem solistki Olgi Szomańskiej.

- 12 września 2010 r. odbył się III Piknik Organizacji Pozarządowych pn.: „Lokalni Niebanalni”, impreza mająca na celu promowanie wolontariatu i prezentację NGO. W trakcie pikniku zaprezentowały się również stowarzyszenia działające na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom. Motywem przewodnim imprezy był Dzik Zachód. Uczestnicy mogli wziąć udział w grze interaktywnej pn.:

„Eldorado”. Wzięło w niej udział 440 osób. Rozlosowano 35 nagród ufundowanych przez organizacje pozarządowe i Prezydenta Miasta. Młodzież wzięła udział w Miejskich Zawodach Sportowo – Pożarniczych, II Miejskich Zawodach Strzeleckich Młodzieży Szkolnej. Odbyły się również II Mistrzostwa Tomaszowa w Rzucie Podkową. Najmłodszy wziął udział w zabawie plastycznej – „W krainie Manitou”, gdzie malowano roześmiane totemy. Jednocześnie na scenie prezentowały się organizacje pozarządowe, zachęcające mieszkańców do większej aktywności społecznej. W trakcie

pikniku dokonano podsumowania kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Uczestnicy pikniku mieli również możliwość posłuchania zespołu Clezmer’s.

W 2010 roku wydano „Informator o podmiotach działających w przestrzeni pożytku publicznego w Tomaszowie Mazowieckim”. W publikacji można znaleźć informacje na temat lokalnych organizacji, w tym tych zajmujących się problemem uzależnień. Osoba zainteresowana znajdzie w niej dane teleadresowe i profil działalności organizacji.

W ramach ferii zimowych 2010 Urząd Miasta zorganizował wypoczynek zimowy dla 1260 uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. Do uczestnictwa w ferii przystąpiło 11 szkół: Szkoła Podstawowa nr 1, Szkoła Podstawowa nr 12, Szkoła Podstawowa nr 13,

Szkoła Podstawowa nr 14, Gimnazjum nr 2, Gimnazjum nr 3, Gimnazjum nr 6, Gimnazjum nr 7, Zespół Szkół nr 8, Zespół Szkół nr 4, Zespół Szkół Gimnazjalnych. W trakcie wypoczynku zimowego uczniowie zdobywali wiedzę na temat profilaktyki: postrzegania siebie i rozumienia swoich uczuć, uczestnictwa w grupie, rozwiązywania problemów, dbania o własne zdrowie i o sprawność fizyczną, poprawy sposobu radzenia sobie z problemami osobistymi, szkolnymi i rodzinnymi, propagowania zdrowego stylu życia, rozwijania zainteresowań sportowych, umiejętności odmawiania i opierania się naciskom w sprawie używania przemocy oraz środków uzależniających, umiejętności rozwiązywania problemów i radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych, pokonywania stresu, niwelowania agresywnych zachowań dzieci, motywowania do pokonywania trudności. Uczestnicy ferii korzystali z zajęć sportowych na torze łyżwiarskim i kręgielni, wyjścia do kina, zajęcia sportowo-rekreacyjne na sali gimnastycznej, zajęć profilaktycznych. Uczestnicy ferii mieli zapewniony codziennie ciepły posiłek w formie obiadu. Dzieci z rodzin kwalifikujących się do wsparcia z pomocy społecznej miały zapewnione wyżywienie dofinansowane ze środków pochodzących z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Uczestnicy ferii mieli również zapewnione bezpłatne przejazdy MZK.

Wypoczynek letni w formie półkolonii w 2010 roku realizowany był pn.: „Abecadło zdrowia”. Zajęcia prowadzone były z uwzględnieniem zasad prawidłowego żywienia (przeciwdziałanie otyłości), zapoznawaniem z konsekwencjami ulegania nałogom, kształtowaniem świadomości zagrożeń cywilizacyjnych jakimi są między innymi środki uzależniające, zrozumienia siły szkodliwości używek, kształtowaniem zachowań sprzyjających zdrowiu fizycznemu oraz psychicznemu, ukazaniem możliwości szukania pomocy w obliczu zagrożenia środkami uzależniającymi, higieny, aktywności fizycznej, bezpieczeństwa, kształtowanie właściwej postawy wobec zdrowia jako wartości nadrzędnej. Wypoczynek zapewniły szkoły: Szkoła Podstawowa nr 1, Szkoła Podstawowa nr 7, Szkoła Podstawowa nr 12, Szkoła Podstawowa nr 13, Szkoła Podstawowa nr 14, Zespół Szkół Gimnazjalnych, Gimnazjum nr 3, Gimnazjum nr 6, Gimnazjum nr 7, Zespół Szkół Nr 4. Z wypoczynku skorzystało około **1700** dzieci. Uczestnicy mieli zapewniony codziennie ciepły posiłek w postaci obiadu, którego koszt wyniósł 3,20 zł, z czego 1,20 zł dofinansował Urząd Miasta. Dzieciom, które kwalifikowały się do skorzystania ze wsparcia z pomocy społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pokrył koszty wyżywienia ze środków pochodzących z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Uczestnicy wypoczynku letniego brali udział w zajęciach sportowych: pływaniu, piłce siatkowej, piłce ręcznej, halowej oraz piłce nożnej. Zorganizowano również wyjścia do kina na seanse filmowe

oraz wycieczki do: Komendy Powiatowej Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Rezerwatu „Niebieskie Źródła”, Grot, klubu sportowego „Lechia” oraz Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tomaszowie Mazowieckim. Ponadto dzieci wraz z opiekunami miały możliwość bezpłatnego przejazdu środkami komunikacji miejskiej w czasie trwania zajęć. Szkoły zakupiły artykuły sportowe, biurowe oraz pomoce edukacyjne potrzebne do zajęć profilaktycznych.

Stowarzyszenie „Arka Noego” przeprowadziło w szkołach 8 spotkań informacyjno-edukacyjnych dla rodziców pod hasłem „Jestem na t@pie” dla 900 osób. Ponadto w terminie od 28 czerwca do 2 lipca 2010 r. w siedzibie Związku Nauczycielstwa Polskiego przy ul. Piłsudskiego 24 odbyło się 5 spotkań w których uczestniczyły 62 osoby.

Ponadto Stowarzyszenie zorganizowało w szkołach dyżury, które miały ma celu umożliwienie indywidualnej rozmowy rodziców lub uczniów z pracownikiem Punktu Konsultacyjnego, udzielenie porad, prowadzenie rozmów z chętnymi uczniami, kierowanie do specjalistów. Odbyło się 27 dyżurów w następujących szkołach: I LO – 1, w II LO – 0, III LO – 3, ZSP Nr 1- 0, ZSP Nr 2 – 12, ZSP Nr 3 – 4, ZSP Nr 6 – 0, SOSW – 0, Gimnazjum dla Dorosłych – 7. Podczas dyżurów szkolnych z porad skorzystało 81 osób.

W czerwcu 2010 r. Urząd Miasta zorganizował szkolenie dla nauczycieli pn.: „Profilaktyka uzależnień”. Poprowadził je Pan Paweł Nowak z Centrum Edukacji, Diagnostyki i Pomocy Psychologicznej „PROGRESS” w Koluszkach. W szkoleniu uczestniczyło 39 osób.

Stowarzyszenie Pomocy „Arka Noego” przeprowadziło szkolenie dla nauczycieli Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego oraz pedagogów szkolnych.

Wskaźnik: Liczba uczniów szkół uczestniczących w zajęciach profilaktycznych – **5.640** uczniów (54,60 % ogółu uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych),

Wskaźnik: Ilość zrealizowanych programów profilaktycznych (koncertów, wydarzeń artystycznych) – 4,

Wskaźnik: Liczba uczestników pozalekcyjnych zajęć sportowych – 2.960,

Wskaźnik: Liczba rodziców dzieci uczęszczających do szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich objętych zajęciami dotyczącymi zagrożenia narkomanią: 962 osoby (odbyło się 13 spotkań).

Wskaźnik: Liczba nauczycieli, pedagogów, lekarzy, pielęgniarek, policjantów, strażników miejskich, pracowników socjalnych, kuratorów objętych szkoleniami – 39 osób.

- **Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.**

W ramach zadania publicznego pn.: „Prowadzenie profilaktycznej działalności w formie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla młodzieży pozaszkolnej i osób dorosłych oraz ich bliskich w zakresie przeciwdziałania narkomanii” zleconego Stowarzyszeniu Pomocy „Arka Noego” prowadzony był Punkt Konsultacyjny. Przeprowadzono w nim **420** konsultacji indywidualnych. Prowadzono również poradnictwo przez telefon. Liczba udzielonych konsultacji telefonicznych wyniosła **257**.

W ramach programu postterapeutycznego dla osób uzależnionych od narkotyków przeprowadzono łącznie 49 warsztatów dla neofitów. Grupa liczyła od 4 do 13 osób. Spotkania odbywały się raz w tygodniu, w piątki o godz. 18.00.

W Stowarzyszeniu Pomocy „Arka Noego” w ramach programu „Bezpieczna przystań” odbywała się edukacyjna grupa dla rodziców, których dzieci eksperymentują lub są uzależnione od narkotyków. Spotkania odbywały się raz w tygodniu (w środę od godz. 19.30 i trwały ok. 3 godz.). Brało w niej udział od 6 do 15 osób.

Ponadto osoby uzależnione i zagrożone uzależnieniem i ich rodziny miały możliwość uczestniczenia w zajęciach sportowych na sali gimnastycznej przy ul. Farbiarskiej 20. Uczestniczyło w nich około 15 osób. Inne spotkania to: zbiórki żywności, spotkanie wielkanocne, Dzień Matki, mecze piłki nożnej, wycieczka rowerowa, spotkanie Wigilijne.

Wskaźnik: Liczba udzielonych porad i konsultacji indywidualnych: 420

Wskaźnik: Liczba osób uczestniczących w programie postterapeutycznym dla osób uzależnionych od narkotyków: 12 osób,

Wskaźnik: Liczba osób uczestniczących w grupach samopomocowych: 15 osób.

- **Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.**

W Klubie Integracji Społecznej działającym w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej stworzono możliwość bezpłatnego korzystania z poradnictwa psychologicznego, prawnego oraz uczestnictwa w grupie wsparcia. W 2010 roku z porad psychologa skorzystało 96 osób (212 indywidualnych konsultacji), z porad prawnych skorzystało 248 osób (udzielono 616 konsultacji), działała również grupa wsparcia dla osób współuzależnionych i dotkniętych przemocą domową, w której uczestniczyło 5 osób.

W ramach Porozumienia nr PCPR/OIK/11/07 z dnia 20 lutego 2007 r. zawartego z Powiatem Tomaszowskim Miasto partycypuje finansowo w kosztach pracy socjalnej

oraz pomocy psychospołecznej i prawnej wykonywanej przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej prowadzony przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Mazowieckim. W 2010 roku dotacja wyniosła 10.000,00 zł.

W ramach zadania publicznego pn.: „Prowadzenie profilaktycznej działalności w formie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla młodzieży pozaszkolnej i osób dorosłych oraz ich bliskich w zakresie przeciwdziałania narkomanii” Stowarzyszenie Pomocy „Arka Noego” przeprowadziło 90 interwencji kryzysowych, rozumianych jako wyjazdy w teren.

Wskaźnik: Liczba interwencji: 90, liczba osób których objęto pomocą w Klubie Integracji Społecznej – 96 osób (poradnictwo psychologiczne), 248 osób (poradnictwo prawne).

- **Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.**

W ramach zadania publicznego pn.: „Prowadzenie profilaktycznej działalności w formie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla młodzieży pozaszkolnej i osób dorosłych oraz ich bliskich w zakresie przeciwdziałania narkomanii” zakupiono 195 testów na obecność narkotyków za kwotę 2.002,40.

Wskaźnik: Ilość zakupionych testów na narkotyki: 195 testów na obecność narkotyków.

- **Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.**

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tomaszowie Mazowieckim działa Zespół ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Bezdomności. W roku 2010 w ośrodku nie korzystały z pomocy osoby uzależnione od narkotyków. W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni przeprowadzają rozmowy profilaktyczne i informują o placówkach wsparcia dla osób dotkniętych uzależnieniem od środków psychoaktywnych. Ponadto w Klubie Integracji Społecznej została stworzona możliwość udzielenia bezpłatnej pomocy psychologicznej i prawnej dla osób korzystających z pomocy społecznej, w tym uzależnionych od środków psychoaktywnych.

Wskaźnik: Liczba osób których objęto pracą socjalną i/lub podpisano kontrakt socjalny – 0.

III. Finansowanie programu.

Środki na realizację zadań wynikających z Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2009-2011 pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki zleciła zadania dotyczące przeciwdziałania narkomanii, w ramach otwartego konkursu ofert, następującym organizacjom pozarządowym:

1. Stowarzyszeniu Pomocy „Arka Noego” – 45.000,00 zł

2. Fundacja „Aby nikt nie zginął” - 29.999,98 zł.